

serne om, at testamenter frit kan tilbagekaldes, medmindre der er afgivet uigenkaldelighedserklæring, jf. lovforslagets § 68. Dødsgaver vil som andre dødsdispositioner kunne være ugyldige på grund af eksempelvis tvang, svig, udnyttelse eller urigtige forudsætninger, og en gave vil kunne tilsidesættes på grund af bristende forudsætninger.

I *stk. 2* foreslås det, at sædvanlige gaver ikke skal være omfattet af *stk. 1, nr. 2*. Ved sædvanlige gaver tænkes navnlig på fødselsdagsgaver, bryllupsgaver, konfirmationsgaver og andre gaver, som gives i anledning af en bestemt begivenhed. Også gaver, der ydes uden nogen bestemt ydre anledning, kan være omfattet af bestemmelsen. Det forhold, at en gave er omfattet af reglen om afgiftsfritagelse i boafgiftslovens § 22, medfører ikke i sig selv, at gaven kan anses for en sædvanlig gave, og at der ikke stilles krav om iagttagelse af testamentsreglerne. Der stilles efter bestemmelsen ingen nærmere krav til gavens art, og penge kan således også anses for en sædvanlig gave.

Ved bedømmelsen af, om der er tale om en sædvanlig gave, må der bl.a. ses på giverens indkomst- og formueforhold på gavetidspunktet, samt på, hvad der tidligere er givet som gave, og om værdien står i misforhold til giverens kår. F.eks. vil det forhold, at en døende person betænker sit barnebarn med en konfirmationsgave på 10.000 kr., ikke kræve, at der oprettes testamente, hvis også øvrige børnebørn eller andre slægtninge er blevet betænkt med en lignende gave.

Praksis efter lov om ægteskabets retsvirkninger § 30 om sædvanlige gaver mellem ægtefæller og konkurslovens § 64, *stk. 3*, om lejlighedsgaver, der er undtaget fra omstødelse i konkurs, vil i øvrigt være vejledende ved den nærmere fastlæggelse af, hvad der kan anses for sædvanlige gaver.

Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 18.2 og 18.3.

Til kapitel 17

Kapitel 17 angår det arveretlige overlevelseskra-

Til § 94

Bestemmelsen svarer til den gældende arvelovs § 5, bortset fra at det i *stk. 1* foreslås præciseret, at arveladeren ved testamente kan have truffet anden bestemmelse. En sådan testamenterisk bestemmelse skal selvsagt respektere tvangsarvereglerne.

Stk. 1 indebærer, at den, som lever ved arveladerens død, eller som er undfanget forinden og senere fødes levende, har arveret, medmindre andet er bestemt ved testamente.

Stk. 2 fastslår, at hvis to, som havde arveret efter hinanden, er døde, uden at det vides, hvem der er død først, anses den ene ikke for at have overlevet den anden.

Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 19.2. og 19.3.

Til kapitel 18

Kapitlet handler om arv, der tilfalder staten, og viderefører den gældende arvelovs § 71 med en række ændringer.

Til § 95

Stk. 1 svarer til den gældende regel i arvelovens § 71, *stk. 1*. Efter bestemmelsen har Justitsministeriet som hidtil partsbeføjelser og kan f.eks. anfægte gyldigheden af et testamente, hvis formuen vil tilfalde statskassen, såfremt testamentet erklæres ugyldigt, jf. forslaget til § 79.

Efter praksis indkaldes Justitsministeriet ikke til bomøder, herunder det afsluttende bomøde, eller får forelagt boopgørelsen, medmindre der opstår tvivl om bobehandlingen, herunder om fordringer mod boet.

Stk. 2 svarer til den gældende regel i § 71, *stk. 2, 1. pkt.* Efter bestemmelsen kan Justitsministeriet bestemme, at der ikke skal rejses indsigelse mod et anfægteligt testamente, hvis testamentet må antages at være udtryk for afdødes sidste vilje. Justitsministeriets praksis efter arvelovens § 71, *stk. 2, 1. pkt.*, forudsættes opretholdt.

Stk. 3 viderefører arvelovens § 71, *stk. 2, 2. pkt.*, om afståelse under særlige omstændigheder og præciserer samtidig, at der som hidtil kan ske afståelse af hele arven eller af dele heraf.

Delvis afståelse vil navnlig kunne være aktuelt, hvis der er tale om, at en del af afdødes formue hidrører fra arv fra en fælles slægtning. Delvis afståelse kan også ske til personer, der har passet og plejet afdøde. I disse tilfælde er der i hidtidig praksis afstået et beløb som en art vederlag for plejen.

Det foreslås endvidere, at de væsentligste kategorier af afståelsestilfælde opregnes i loven.

Efter *stk. 3, nr. 1*, kan afståelse ske til afdødes samlever. I overensstemmelse med Justitsministeriets hidtidige praksis skal der ved afgørelsen lægges vægt på samlivets længde samt på, om samlivet har haft en ægteskabslignende karakter, herunder med et vist økonomisk fællesskab. Der skal derimod ikke lægges vægt på samleverens formue- og indtægtsforhold.

Efter *nr. 2* kan afståelse ske til afdødes sted- eller plejebørn. I overensstemmelse med Justitsministeriets hidtidige praksis vil afståelse kunne ske, hvis sted- el-